

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2007. november 6.

FINN NYELV

EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

Az idegen nyelvi vizsga értékelésének egységes alapelvei

- Az egyes vizsgarészek értékelése egymástól független.
- Minden vizsgarészben csak a célzottan mért készséget értékeljük.
- A vizsga sikeres teljesítéséhez a vizsgázónak mind az öt vizsgarészben az elérhető pontszámnak legalább a 10%-át teljesítenie kell. (Az elégséges osztályzat megszerzéséhez az összpontszám 20%-át kell elérni!)
- Az Olvasott szöveg értése, a Hallott szöveg értése és a Nyelvhelyesség vizsgarészek értékelési útmutatói tartalmazzák a lehetséges elfogadható válaszokat.
- Az Olvasott szöveg értése és a Hallott szöveg értése vizsgarészek feladatait kizárólag tartalmi szempontok szerint értékelik, azaz a nyelvtani és helyesírási hibákat csak akkor veszik figyelembe, ha azok a válasz megértését akadályozzák.
- Az Íráskészség vizsgarész értékelése a megadott szempontok alapján történik.
- Az egyes vizsgarészekben szerzett pontok vizsgaponttá alakítása ezen útmutató alapján történik.

Javítási kulcs

I. VIZSGARÉSZ: OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

TEHTÄVÄ 1: Suomalaiset juhlapyhät

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
F	D	G	K	A	E	L	H	B	J	I

TEHTÄVÄ 2: Eksoottisia hedelmiä

	A	B	C	D	E	F
0		X		X		
12						X
13			X			X
14				X		
15	X					
16			X			
17		X			X	X
18				X		
19			X			
20			X			X

TEHTÄVÄ 3: Grönlanti

- (0) *suppea*
 (21) *taajama*
 (22) *ei viljellä*
 (23) *karja*
 (24) *on tuotava muualta*
 (25) *riittävästi sitä ei saada / on vaikea saada*
 (26) *vaivalloinen*
 (27) *ovat aloittaneet kasvatuksen*
 (28) *pari kertaa / pari kertaa vuodessa*
 (29) *jauhe*
 (30) *samalla leveyspiirillä*

II. VIZSGARÉSZ: NYELVHELYESSÉG**TEHTÄVÄ 1**

- (1) käytöstä
- (2) nuorten / nuorien
- (3) matkapuhelinta
- (4) soitetaan
- (5) nuorelle / nuoren / nuorille
- (6) joiden
- (7) käydään
- (8) vaihtamassa
- (9) muilla julkisilla paikoilla
- (10) ystäviä

TEHTÄVÄ 2

11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
B	B	D	C	C	C	B	A	D	B

TEHTÄVÄ 3

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
C	G	E	J	B	D	I	F	H	K

TEHTÄVÄ 4

- (31) jos / kun
- (32) pitää / täytyy / on pakko
- (33) jossa
- (34) jossa
- (35) on / voi nähdä / voi katsella
- (36) että
- (37) ole
- (38) tai / ja
- (39) se
- (40) siihen

ITEM ÁTSZÁMÍTÁSI TÁBLÁZAT

Item	Pont	Item	Pont
1	1	21	16
2	1	22	16
3	2	23	17
4	3	24	18
5	4	25	19
6	4	26	19
7	5	27	20
8	6	28	21
9	7	29	22
10	7	30	22
11	8	31	23
12	9	32	24
13	10	33	25
14	10	34	25
15	11	35	26
16	12	36	27
17	13	37	28
18	13	38	28
19	14	39	29
20	15	40	30

III. VIZSGARÉSZ: HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE**TEHTÄVÄ 1**

1	2	3	4	5	6	7	8	9
D	C	A	B	B	B	C	A	C

- A Anne, moi!
 B Moi Tiina! Kiva nähdä. Mitä sinulle kuuluu?
 A No, ei mitään erikoista. Entä sinulle?
 B Kiitos, mulla menee ihan hyvin.
 A Mitä sinä teet nykyisin? Oletko työssä?
 B En ole työssä - oikeastaan. Minä opiskelen ja sitten minä olen kyllä työssä yhdessä baarissa viikonloppuisin. Entä sinä? Vieläkö sinä olet Nokialla työssä?
 A Joo, siellä minä olen.
 B Onko siellä vielä Eija, Eija Nieminen?
 A Kyllä, hän on meillä, mutta hänen nimensä on Hämäläinen. Hän meni naimisiin viime kesänä.
 B Ihanko totta? Ei kai Jyrki Hämäläisen kanssa?
 A No ei. Tämä Hämäläinen on kyllä Mikko.
 B No niin. ... No, ootsä mennyt naimisiin?
 A No en ole, enkä mene. Entä sinä?
 B Mä olin aika pitkään yhden miehen kanssa, mutta sitten lopetimme – jotain puoli vuotta sitten. Mutta mun veljeni meni naimisiin viime viikonloppuna. Muistatko hänet?
 A Joo, totta kai mä muistan. Opiskeleeko hän myös?
 B Ei, hän on jo valmistunut.
 A Hei kuule, mun pitäisi oikeastaan mennä. Minun bussi lähtee ihan kohta. Mutta voidaanko tavata joskus ja vaikka keskustella vähän enemmän?
 B Se olisi kivaa. Soitatko sinä minulle joskus?
 A Okei, soitan. Vaikka ensi viikolla. Nähdään sitten.
 B Moi. Ja muistakin soittaa!

TEHTÄVÄ 2

(10) A

	olohuone	makuuhuone
(11) pakastin	X	
(12) tiskipöytä	X	
(13) jääkaappi	X	
(14) televisio	X	X
(15) tuoleja	X	
(16) kirjoja	X	
(17) sänky		X
(18) kirjahylly	X	
(19) yöpöytä		X
(20) peili	–	–

Olen tosi tyytyväinen minun tämänhetkiseen kotini. Se on kyllä aika pieni, mutta viihdyn siellä aika hyvin. Asunnossa on kaksi huonetta ja tietenkin vessa ja kylppäri. Keittiötä minulla ei ole erikseen, se on olohuoneen yhteydessä. Minun olohuoneeni on – tai, tai se ei ole oikeastaan mikään olohuone vaan niinku olohuone, keittiö ja ruokahuone yhdessä – niin se olohuone kuitenkin, se on aika iso. Minulla on siellä tosi iso ruokapöytä, ja jotain kuusi tuolia, ja sitten siellä on tietenkin tiskipöytä ja jääkaappi ja pakastin, ja tuota sitten minulla on siellä kirjahylly, jossa on tosi paljon kirjoja, ja telkkari on myös siinä kirjahyllyssä. Minulla on kyllä myös toinen telkkari, jota minä katson makuuhuoneessa. Tai ei se ole oikeastaan minun, vaan se on minun pikkusiskon, mutta hän on just nyt Espanjassa ja siksi hän antoi minulle sen telkkarin, että minä voin katsoa sitä makuuhuoneessa, jos haluan. No, sitten minulla on makuuhuone. Se on tosi pieni. Sinne ei mahdu mitään muuta kuin sänky ja yöpöytä – ja tietenkin se minun pikkusiskon telkkari. Minusta on todella kiva katsoa televisiota sängyssä. No, sitten minulla on vielä, vielä se kylppäri, jossa on suihku ja vessa. Minun kylpyhuoneeni on aika iso. Minä voin esimerkiksi laittaa pyykit sinne kuivumaan, kun pesen vaatteita. Sitten minulla on kylpyhuoneessa vielä pesukone. Ja ei minulla sitten muuta ole, siis se olohuone tai mikä se nyt on ja sitten makuuhuone ja sitten kylpyhuone. Että siin ne sit on.

TEHTÄVÄ 3

21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
V	O	O	V	V	V	O	O	V	O

Olen aina pitänyt autoista. Kun olin nuorempi, uskoin, että autoilla on tunteet.

Perheelleni auto on aina ollut tärkeä asia. Osaksi siitä syystä, että asuimme maalla ja tarvitsimme autoa paikasta toiseen siirtymiseen. Osittain taas siksi, että isälleni oli hyvin tärkeää omistaa oma ja hieno auto. Siitä syystä kävin melko usein lapsena autokaupoissa vanhempieni kanssa.

Pidin siitä. Uudet autot tuoksuivat hyviltä ja kiilsivät kauniisti. Minusta oli myös mukavaa kuunnella, kun automyyjät kertoivat hauskoja tarinoita.

Autot ovat hyvin henkilökohtainen asia. Kaikki ihmiset eivät pidä samasta autosta. Perheelläni oli aluksi ranskalaisia autoja ja sitten myöhemmin japanilaisia. Isä oli ylpeä uudesta japanilaisesta autostaan, mutta hänen veljensä ei pitänyt siitä. Veli ajoi Volvolla.

Unelmoin itsekin mukavasta ja hienosta autosta. Mutta asun Helsingin keskustassa ja tarvitsen autoa aika harvoin. Jos minulla olisi paljon rahaa ja ostaisin auton, se olisi Jaguar, Alfa Romeo tai Ferrari. Tai ehkäpä se olisikin samanlainen auto, millä ajoin kymmenen vuotta sitten. Se oli tavallinen, vähän tylsä, mutta kuitenkin hyvä. Se oli Toyota Corolla!

IV. VIZSGARÉSZ: ÍRÁSKÉSZSÉG

Ezen vizsgarész értékelésekor az alábbi szempontok mérvadóak:

- a megadott szószám betartása – ha a vizsgázó a megadottnál kevesebb szót ír, pontlevonás jár
- a formai követelmények betartása
- a megfelelő hangnem
- a stílus szabatosága
- a szöveg tagolása
- a szövegkohéziós eszközök betartása
- a színes, ötletes megfogalmazások a pontszámot növelhetik
- a feladat-meghatározásokban szereplő előírások betartása
- ha az irányító szempontokat egyáltalán nem érvényesíti a fogalmazvány, illetve nem valósítja meg a kitűzött kommunikációs célt, a feladat összpontszáma 0.

1. feladat

I. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról

Értékelési szempontok	Pontszám
A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése	2 pont
Hangnem, az olvasóban keltett benyomás	1 pont
Szövegalkotás	2 pont
Szókincs, kifejezésmód	2 pont
Nyelvhelyesség, helyesírás	2 pont
Íráskép	1 pont
Összesen	10 pont

Amennyiben a dolgozat „*A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése*” értékelési kategória alapján 0 pont, akkor a többi szempont nem értékelhető, az összpontszám 0 pont.

II. Értékelési szempontok

- **A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése**
Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt, hány irányító szempontra tért ki és milyen mélységben tárgyalta őket. A szöveg a megadott hosszúságú.
- **Hangnem, az olvasóban keltett benyomás**
Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme és stílusa megfelel-e a közlési szándéknak, valamint az írásmű szerzője és olvasója közötti viszonynak; az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelt-e.

- **Szövegalkotás**
Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy logikus-e az irányító szempontok valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok és a vizsgázó véleményét alátámasztó érvek elrendezése; megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, és befejezés; hogy a vizsgázó hogyan alkalmazza a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit.
- **Szókincs, kifejezés mód**
Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak, és a közlési szándéknak; hogy a szóhasználat az emelt szintnek megfelelő igényességet és változatosságot mutat-e.
- **Nyelvhelyesség, helyesírás**
Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondatnak, az alaknak és helyesírás normáinak; hogy mondat szerkezetek és nyelvi struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg a nyelvhasználatára.
- **Íráskép**
Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyiben zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála

1. A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése

2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki. A szöveg megadott hosszúságú.	A vizsgázó részben valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet megfelelően dolgozott ki, a többi csak részben.	A vizsgázó nem valósította meg a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül egyet sem dolgozott ki megfelelően.

2. Hangneme, az olvasóban keltett benyomás

1 pont	0 pont
A szöveg a szövegfajtának, a szerző és az olvasó közötti kapcsolatnak megfelelő hangnemben íródott. Az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelt.	A szöveg hangneme nem megfelelő. Az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő benyomást kelt.

3. Szövegalkotás

2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. Van bevezetés és befejezés. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A gondolati tagolás hiányos: hiányzik a bevezetés és a befejezés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.	A mondanivaló nem logikus elrendezésű, a gondolatok esetlegesen követik egymást. A szöveg tagolatlan, összefüggéstelen mondatokból áll.

4.Szókincs, kifejezőmód

2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, választékos szókincs, igényes nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget kevésbé változatos szókincs és egyszerűbb nyelvhasználat jellemzi. Sok a szóismétlés, nem megfelelő a szóhasználat, nehezíti a megértést.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes a nyelvhasználat igénytelen. A helytelen szóhasználat nehezíti a megértést.

5.Nyelvhelyesség, helyesírás

2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget igényes nyelvhasználat jellemzi, a vizsgázó változatos és igényes nyelvtani szerkezeteket használ, a mondat szerkesztése is igényes. A szöveg hibátlan, kevés nyelvtani hiba található benne.	A vizsgázó egyszerű nyelvtani szerkezeteket használ és nem törekszik igényes mondat szerkesztésre. A szövegben sok hiba található de a szöveg megértését csak kissé nehezíti.	A szövegben egyszerű nyelvtani szerkezetek és igénytelen mondat szerkesztés található. Sok a szöveg megértését nehezítő hiba.

6. Íráskép

1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető javítások.	Olvashatatlan kézírás.

2. feladat**I. Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról**

Értékelési szempontok	Pontszám
A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése	4 pont
Szövegalkotás	4 pont
Szókincs, kifejezőmód	5 pont
Nyelvhelyesség, helyesírás	4 pont
Íráskép	3 pont
Összesen	20 pont

Amennyiben a dolgozat „*A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése*” értékelési kategória alapján 0 pont, akkor a többi szempont nem értékelhető, az összpontszám 0 pont.

II. Értékelési szempontok**- A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése**

Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó hogyan valósította meg a kommunikációs célt, hány irányító szempontra tért ki és milyen mélységben tárgyalta őket. A szöveg megadott hosszúságú.

- **Szövegalkotás**
Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy logikus-e az irányító szempontok valamint az ezekhez kapcsolódó gondolatok és a vizsgázó véleményét alátámasztó érvek elrendezése; megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés és befejezés; a vizsgázó hogyan alkalmazza a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit.
- **Szókincs, kifejezésmód**
Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által használt szókincs megfelel-e a témának, a szituációnak, és a közlési szándéknak; a szóhasználat az emelt szintnek megfelelő igényességet és változatosságot mutat-e.
- **Nyelvhelyesség, helyesírás**
Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg megfelel-e a mondatnak, az alaknak és helyesírás normáinak; mondat szerkezetek és nyelvi struktúrák tekintetében mennyire igényes a szöveg nyelvhasználata.
- **Íráskép**
Ezen a szemponton belül azt értékeljük, hogy milyen a szöveg írásképe, mennyire olvasható; a törlések és javítások mennyiben zavarják a szöveg áttekinthetőségét.

Értékelési skála

1.A feladat teljesítése, a megadott szempontok követése

4 pont	3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó tökéletesen megvalósította a kommunikációs célokat. Valamennyi irányító szempontot megfelelően dolgozta ki. A szöveg a megadott hosszúságú.	A vizsgázó többnyire megvalósította a kommunikációs célokat. Az irányító szempontok közül kettőt vagy hármat megfelelően dolgozott ki, a többi csak részben. A szöveg hossza 10%-nál nagyobb mértékben tér el a megadottól.	A vizsgázó csak részben valósította meg a feladatokat. Két feladatot megoldott a többire csak utalt.	Csak egy feladatot dolgozott ki. Egyet csak részben, a többire hiányosan utalt.	Nem valósította meg a feladatot.

2. Szövegalkotás

4 pont	3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveg felépítése az irányító szempontok, és az ezekhez kapcsolódó gondolatok és érvek elrendezése logikus. A vizsgázó megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit, koherens szöveget hoz létre. A szöveg formai tagolása megfelelő.	A szöveg felépítése az irányító szempontok és az ezekhez kapcsolódó gondolatok, érvek elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó többnyire megfelelően használja a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz.	A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű sok a gondolati ismétlés. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.	A szöveg formailag nem megfelelően tagolt.	A mondanivaló nem logikus elrendezésű a gondolatok nem követik egymást. A mondatok összefüggéstelenek.

3. Szókincs, kifejezésmód

5-4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő gazdag és változatos szókincs, valamint a közlési szándéknak megfelelő nyelvhasználat jellemzi.	A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő, viszonylag bő szókincs jellemzi. A vizsgázó törekszik a közlési szándéknak megfelelő nyelvhasználatra. A szóhasználat néhány helyen nem megfelelő, de nem megy a megértés rovására.	A szöveget kevésbé változatos szókincs és egyszerűbb nyelvhasználat jellemzi. Sok a szóismétlés, több helyen nem megfelelő a szóhasználat, ami esetenként nehezíti a megértést.	A szókincs szegényes, a nyelvhasználat nem megfelelő. Több helyen nehezíti a megértést.

4. Nyelvhelyesség, helyesírás

4-3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget igényes nyelvhasználat jellemzi, a vizsgázó változatos és igényes nyelvtani szerkezeteket használ. A mondat szerkesztése is igényes. A szöveg hibátlan vagy csak kevés hiba található. A megértést nem zavarja.	A vizsgázó törekszik igényes nyelvtani szerkezetek használatára és az igényes mondat szerkesztésre. A hibák nem nehezítik a szöveg megértését.	A mondat szerkesztés hiányos a nyelvtani szerkezetek nem igényesek. Több hiba helyenként nehezíti a megértést.	A vizsgázó nem törekszik igényes mondat szerkesztésre. A szövegben sok a hiba, nehezítik a szöveg megértését.

5. Íráskép

3-2 pont	1 pont	0 pont
Olvasható kézírás, áttekinthető törlések és javítások.	Kevésbé olvasható kézírás, a törlések és javítások nehezen, de olvashatók.	Olvashatatlan kézírás.